

Årsplan 2008

Agendacenter Amager
– dit lokale miljøcenter
Amager Vest & Amager Øst

Indholdsfortegnelse

	side		
Indledning	3	D. Trafik	15
Centrets vision og opgave	3	- Mobility Management Center	
Historisk baggrund	4	- Lokale trafikforsøg	
Geografisk område	5	- Cykel- og bil-parkering	
Arbejdsmetoder	5	- Delebiler	
Roller	6	E. Byens rum	17
Indsatsområder	8	- Nye byggeprojekter	
A. Børn og unge	8	- Musiktorv	
- Skoler		- Børnekulturhus	
- Daginstitutioner		- Grønne Byrum	
- Unge		F. Etageboliger	18
B. Etniske grupper	10	- Tagbolig som passiv hus	
- Miljøformidling for indvandrere		- Støtte fra miljøpulje	
- Forening for etniske Miljøambassadører		- Energibesparelser i lejligheder	
- Metodeevaluering		G. Have og hus	19
- Formidling af midtvejsevaluering		- Havedyrkning	
C. Erhvervsliv	13	- Ørestad Mobile Øko-haver	
- Banker og ejendomsmæglere		- Grundejerforeninger	
- Grønne Butikker		- Energibesparelser i villaer	
- Grønne indkøb		H. Netværksopbygning, debat og nærdemokrati	21
		I. Formidling	22
		J. Intern læring	24

Agendacenter Amager - dit lokale Miljøcenter, Kvarterhuset, Jemtelandsgade 3, 1., 2300 Kbh. S.
tlf. 82 32 58 10, center@a21sundby.dk, www.a21sundby.dk

Indledning

Agendacenter Amager – dit lokale Miljøcenter¹ er et af i alt otte lokale Miljøcentre beliggende i Københavns Kommune. Centrets opgave er at gøre miljøpåvirkninger synlige for børn, voksne, institutioner, skoler, boligforeninger og virksomheder i bydelene Amager Vest og Amager Øst og motivere disse til en aktiv deltagelse i en bæredygtig udvikling.

Agendacenter Amager - dit lokale Miljøcenter er organiseret som en selvejende fond med egen bestyrelse, der har det overordnede ansvar. Hovedparten af centrets midler kommer fra Københavns Kommune, i henhold til forpligtigelser i støttevilkår og herværende årsplan.

Agendacenter Sundbyøster² startede i efteråret 2003 som et pilotprojekt frem til udgangen af 2005. Det blev forlænget frem til udgangen af 2007; hvor politikerne på ny tog stilling og fik Agenda 21 centrene fast på budgettet og sikrede dækning af alle kommunens bydele. Derfor skifter Agendacenter Sundbyøster navn til Agendacenter Amager – dit lokale Miljøcenter, idet centret fremover skal dække såvel Amager Vest som Amager Øst. Centret skal som noget nyt dække to bydele – både Amager Vest og Amager Øst.

Centret forventer at fortsætte nogle af de tidligere projekter, herunder indsatser som rækker på tværs af bydelene. Det gælder f.eks. erhvervsprojektet: Kontorer på Amager i front med energibesparelser.

Nærværende årsplan vil naturligvis bære præg af et bedre kendskab til Amager Øst end Amager Vest, men der vil til gengæld være afsat tid og penge til at opstarte nye projekter i Amager Vest. I første omgang vil centret afholde møde med samarbejdspartner i Amager Vest samt f.eks. cafédebatter om centrets arbejde.

---

¹ Agendacenter Amager – dit lokale Miljøcenter er en mere mundret betegnelse for Fonden Amager Vest og Amager Øst lokale Miljøcenter

² Agendacenter Sundbyøster skifter navn til Agendacenter Amager – dit lokale Miljøcenter

Nyt vil også være samarbejdet med lokaludvalgene i de to bydele, der er startet op pr. 1.1.2008. Centret ser meget frem til dette samarbejde.

Denne årsplan beskriver den forventede indsats i de kommende år, idet den både beskriver de mere overordnede rammer, så som en beskrivelse af centrets baggrund og de overordnede visioner, arbejdsmetoder, roller for centret samt de mere konkrete indsatser for 2008.

Agendacenter Amager – dit lokale Miljøcenters vision

At alle finder glæde ved at bidrage til en bæredygtig udvikling, så Amager bliver en grønnere, sundere og smukkere del af København.

Agendacenter Amager – dit lokale Miljøcenters opgave

Det er centrets opgave at bidrage til at børn, voksne, institutioner, skoler, boligforeninger og virksomheder bliver opmærksomme på deres miljøpåvirkninger, ser dem i en større sammenhæng og får redskaber til at påvirke dem i en positiv retning. Sagt med andre ord er det ikke Agendacenter Amagers opgave at skabe ændringer direkte men via andre. Centret skal motivere til aktiv deltagelse i udviklingen mod en bæredygtig udvikling.

Miljøcentrets udgangspunkt er lokalt med øje for regionale, nationale og globale sammenhænge. Der arbejdes ud fra miljømæssig bæredygtighed, men centret har et helhedssyn på bæredygtighed, som også omfatter økonomiske, sociale, sundhedsmæssige og kulturelle elementer. Det vil sige, at centret ikke tager initiativ til projekter, som ikke har en miljømæssig dimension, men omvendt gerne deltager, hvis projektet er bredere funderet end blot miljømæssigt.

Centret skal synliggøre og forstærke handlemulighederne og bidrage til at identificere og overvinde barrierer for en bæredygtig udvikling. Handlemulighederne styrkes bl.a. gennem lokal dialog, opbygning af netværk og formidling af relevant viden og andre kompetencer.

Agendacenter Amager ser sig selv som et lokalt laboratorium for bæredygtig udvikling. Et center hvor man kan bringe sin idé hen – få information om miljøforhold, hjælp til idéudvikling, kontakt til samarbejdspartnere, osv. Som eksempel kan nævnes idéerne om at etablere haver i Ørestad.

Historier fra Amager lokale Miljøcenters hverdag

En kvinde kommer ned på Amager Strand lørdag den 21. juli 2008. Hun har hørt i radioen, at der er klima Chill Out på stranden, og hun kommer hen og prøver BEREGNEREN i statement drivhuset og falder i snak med arrangørerne (en gruppe unge i samarbejde med Agendacenter Sundbyøster). Hun fortæller, at hun måtte bare ned på stranden og opleve Klima Chill Out'en selv. Da hun hørte om arrangementet i radioen syntes hun at det lød totalt fedt og blev helt vildt stolt over, at det foregik på Amager.

Tænk om også andre kan begejstres over tiltag som sætter fokus på klimaproblemerne og finder vej for at deltage.

Historisk baggrund

Agendacenter Sundbyøster blev etableret i efteråret 2003 på baggrund af et initiativ fra Kvarterløft i Holmbladsgade og Grøn Guide hos Krunch på Øresundsvej. Den endelige ansøgning til Københavns Kommune blev indsendt af Amager Erhvervsråd, Sundby Lokalråd, Agendaforeningen i Sundby, Grøn Guide hos Krunch og Kvarterløft i Holmbladsgadekvarteret. Siden har centret opbygget et netværk og samarbejde med en række parter inden for kommunale forvaltninger, forsyningsselskaber og institutioner, interesseorganisationer, foreninger, medier, boligforeninger og virksomheder.

Kvarterløft i Holmbladsgade blev sat i gang i 1997 og afsluttet med udgangen 2003. Kvarterløft var i høj grad baseret på borgernes

deltagelse i helhedsorienteret lokal udvikling. Der blev opbygget en solid viden og erfaring i kvarteret om et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde mellem borgere og Københavns Kommune og ikke mindst en mangfoldighed af netværk. Beboerne i kvarteret har lagt meget energi i kvarterløftet, og fortsætter nu Lokaludvalg for Amager Øst.

Grøn guide-projekterne i Holmbladsgadekvarteret og hos Krunch på Øresundsvej har med tilsvarende vision som Agendacentrets, skabt en række projekter, netværk og samarbejdsparter der er blevet bygget videre på i Agendacentret.

Siden 2003 har Agendacentret samarbejde med forskellige parter i Amager Vest. Det gælder f.eks. Arealudviklingsselskabet (tidl. Ørestadsselskabet) om Ørestad Mobile Øko-haver, Partnerskabet i Urbanplanen om mobile have, miljøfestival og cykelkursus for kvinder samt en række virksomheder der har deltaget i forskellige miljøprojekter.

Fra 1997 – 2000 havde Hørgården også en grøn guide ansat via boligselskabet 3B, som senere ydede konsulenthjælp til projektet med uddannelse af miljøambassadører i Urbanplanen. Et projekt som i høj grad har inspireret Agendacentret der siden 2005, har uddannet 120 kvinder med anden etnisk baggrund end dansk i miljøforhold.

Islands Brygge havde ligeledes ansat en grøn guide som formidlede miljø til bryggeboerne bl.a. med fokus på affaldssortering.

Fra årsskiftet 2007/2008 etableres nye lokaludvalg i de to bydele Amager Vest og Amager Øst, der bl.a. har til formål at fremme det lokale demokrati. Netop den lokal forankring har det lokale miljøcenter til fælles med lokaludvalgene og ser særligt frem til et samarbejde med de to udvalg.

Foruden Arealudviklingsselskabet og Partnerskabet i Urbanplanen forventer Agendacentret at udvikle et samarbejde med en række andre parter i Amager Vest, som f.eks. det boligsociale projekt i Telemarksgade, idrætsforeninger, daginstitutioner og andre foreninger.

Agendacenter Amager – dit lokale Miljøcenters geografiske område

Geografisk skal Agendacenter Amager dække Amager Vest og Amager Øst eller med andre ord Københavns Kommune på Amager. Området inkluderer Amager Fælled, Amager Strandpark, Islands Brygge, Sundby Øster, Sundby Vester og Ørestad – i alt bor 97.000 mennesker tilsammen i de to bydele Amager Vest og Amager Øst som er delt af Amagerbrogade.

De to bydele har ikke et fælles centrum, men mange forskellige centre – f.eks. ved Amagerbro Metrostation, Islands Brygge, Solvangscentret, Amager Kulturpunkt, Prags Boulevard og Ørestad Boulevard.

I Amager Øst bor der ca. 48.000 personer og i Amager Vest ca. 51.000 personer, og indbyggertallet forventes at stige med 20.000 personer op til 2020.

Bydelene har adgang til vand i både øst og vest; i havnebadet på Islands Brygge og stranden i Amager Strandpark. Der er stort naturområde i Amager Fælled, og således gode muligheder for naturoplevelser der.

Længst mod syd ligger villaområder i såvel Amager Vest som Amager Øst, mens områderne mod nord primært består af etagebebyggelse.

Agendacenter Amager – dit lokale Miljøcenters arbejdsmetoder

Nærværende årsplan bygger videre på idéerne fra forrige arbejdsprogram, samt de projekter det derudover er lykkedes at realisere fra 2003 til 2007. Det drejer sig f.eks. om Klima Chillout i Amager Strandpark, uddannelse af miljøambassadører, kampagne for tagboliger som lavenergi-bolig, Kontorer i front med energibesparelser, trafikforsøg, Ørestad Mobile Øko-haver, og Kogræsserforening i Sundby.

Inden denne årsplan har centret ikke holdt offentlige møder, cafédebatter om centrets arbejde, men det er planer at gøre det i før-

ste halvår specielt med fokus på bydelen Amager Vest, som centret ikke tidligere har dækket. Nærværende årsplan har derfor tilstrækkelig luft til at centret vil kunne tage nye opgaver ind i løbet af 2008.

Da centret skal dække to bydele for et tilskud på yderligere 44 %, er der nødt til at ske ændringer i forhold til tidligere år. Centret har derfor valgt i 2008 at lave nogle tilbud som kan bruges af alle/tilbydes alle. Det gælder tilbudet om udlån af el-måler og medfølgende rådgivning, en formidling af lokale miljørigtige indkøbssteder, samt flere baggrundsartikler i lokalaviserne. Endelig er centres miljøpulje til andres projekter blevet hævet til 200.000 kr., for at fremme andres miljøprojekter.

Årsplanen er blevet til i samarbejde med centrets bestyrelse.

Centret lægger vægt på:

Konkrete samarbejdsprojekter

- Centret vil i dialog med borgere og professionelle samarbejdspartner realisere konkrete projekter. Det kunne f.eks. dreje sig om sikring af skolevejen til lokale skoler eller grønne butikker på Islands Brygge.
- Gennem opsøgende arbejde hvor erfaringsopsamling og formidling kombineres, f.eks. uddannelse af miljøambassadører og kontorer i front med energibesparelser.

Centret indgår i udviklingsprojekter på både idéudviklings- og organisatorisk plan. F.eks.

- Deltagelse i Styregruppen for Områdefornyelse i Øresundsvejkvarteret
- Udvikling af tagboliger efter princippet passiv-hus
- Udvikling af Klima Chillout i Amager Strandpark
- Trafikforsøg på Amagerbrogade

Nogle af udviklingsprojekterne bør udvikles til fyrtårne, der også lyser ud over bydelenes grænser.

Netværk og foreninger

- Centret vil samarbejde med eksisterende netværk og komme med faglige input og fornyet energi, samt bidrage til etablering af nye netværk, hvor der er behov for det. Agendaforeningen i Sundby er et netværk med speciel status som samarbejdspartner med stort set samme formål som centret og med 2 af 7 pladser i centrets bestyrelse. Amager Erhvervsråd og Sundby Lokalråd er også repræsenteret i bestyrelsen, og fremover vil lokaludvalgene i hhv. Amager Vest og Amager Øst blive tilbudt pladser i bestyrelsen.
- Centret deltager desuden i styregruppen for Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret.
- Agendacenter Sundbyøster har været med til at starte foreningerne Ørestad Mobile Øko-haver, Miljøambassadørforeningen og Kogræsserforeningen i Sundby.
- Centret forstærker gerne sin formidlingseffekt ved at formidle gennem "ambassadører", f.eks. i form af bestyrelsesmedlemmer, viceværter, håndværkere og lærere.

Foredrag og møder

Disse kunne være med demonstration af forskellige miljøtiltag og de vil blive afholdt forskellige steder i bydelene. Nogle gange er stedet afgørende for succes, men først og fremmest er aktualitet en væsentlig præmis.

Udstillinger

Nogle projekter kan for eksempel munde ud i en udstilling, hvor vi vil søge at inddrage f.eks. børn og kunstnere.

Centret deltager i netværksopbygning f.eks.

- Organisering af Ørestad mobile Øko-haver

- Samarbejde med Agendaforeningen i Sundby
- Opstart af Miljøambassadørforening

Centret søger eksterne midler til finansiering af projekter indenfor indsatsområderne.

Agendacenter Amager – dit lokale Miljøcenters roller

Centret agerer i forskellige roller og arbejder med at blive bedre til at definere egne styrker og afgrænsninger. Nogle typiske roller er:

Organisator / Tovholder

Organisator / Tovholder på længere projektforsøg. Denne rolle indebærer typisk at det er centret der har overblikket og sørger for fremdrift i et projekt, men at der indgår såvel faglige samarbejdspartner som deltagere / målgruppe. Eksempler er projekt Kontorer i front med energibesparelser, uddannelse af Miljøambassadører. I projekter som Tagbolig som passivhus og trafikforsøg deler centret denne rolle med Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret og f.eks. Center for Trafik og Center for Miljø. En delt tovholderrolle kræver tæt dialog og klare aftaler, men kan give en stor synergieffekt. Vi indgår derfor gerne i sådanne samarbejder.

Oversætterrollen

Oversætterrollen, hvor vi formidler kendt viden om f.eks. energibesparelser. Dette har vi f.eks. gjort i lejlighedsprojektet, og som opfølgning herpå formidler vi nu Dong Energy's "kit"-materiale. Oversætterrollen indgår også i såvel Tagbolig som passiv hus og trafikforsøg.

Kritiker- / udfordrerrollen

Kritiker- / udfordrerrollen, hvor vi via debatmøder, artikler, hændelser m.v. kan pirre samfundet og skabe debat eller nytænkning / ny handling. Det blev prøvet af i Amager Strandpark med Klima Chillout og med trafikforsøget på Amagerbrogade i 2007, som desværre måtte aflyses.

Netværksopbygger

Netværksopbygger anser vi for en vigtig rolle, der kan "skabe ringe i vandet". Vi arbejder med netværk på flere måder, både blandt vores målgrupper – ved at støtte etablering af foreninger som Ørestad Mobile Øko-haver og Miljøambassadørforeningen, og ved at skabe mindre lokale erhvervsnetværk f.eks. blandt banker og ejendomsmæglere. Desuden starter vi løbende relevante netværk om f.eks. cykelkurser, lavenergibyggeri og samarbejde med grundejerforeninger.

Rådgiverrollen

Rådgiverrollen påtager vi os kun i begrænset omfang. Vi er ikke specialister, men rådgiver i mindre omfang om energibesparelser, kompostering, materialevalg og lign. Når vores egen viden ikke slår til henviser vi til relevante rådgivere eller indhenter den efterspurgte viden.

Formidlerrollen

Formidlerrollen arbejder vi meget med - dels på vores hjemmeside og nyhedsbrev, dels i pressemeddelelser og på plakater, og ikke mindst i mundtlige præsentationer af og dialog om centrets arbejde. Vi har også indgået i mindre TV og radioreportager og i en fagbog om story telling. Vi prioriterer at blive bedre til formidlingsindsatsen, da vi anser det for den bedste metode til at nå en bredere målgruppe.

Fundraiserrollen

Fundraiserrollen påtager vi os dels for at øge egne projektmidler, dels for at hjælpe lokale projekter til at blive realiseret. Vi har bl.a. ageret som fundraiser i projekt Grøn Skolegård på Sønderbro Skole, Trekanten ved Lyongade og i projekt Ørestad Mobile Øko-haver.

Mange roller

Vi har således mange roller, og samtidig prøver vi at afveje indsatsen, så vi både er initiativtager og frontløbere, men også er sparingspartner og medspiller på større og mindre samarbejdsprojek-

ter. Vi er primært opstartere og udviklere og begrænser egentlig drift ved at søge at forankre denne hos relevante aktører.

De syv fastlagte indsatsområder: Børn og Unge, Etniske Grupper, Erhvervsliv, Trafik, Byens Rum, Etageejendomme, Hus og Have samt netværksopbygning, debat og nærdemokrati, formidling og intern læring, med mål, metode, målgruppe, samarbejdsparter, succeskriterier og projektleder for hvert område. I nærværende årsplan beskrives, hvilke projekter Agendacenter Amager planlægger at gennemføre i 2008, samt målsætninger for år 2008-2010.

Årsplanen er et vigtigt redskab i dagligdagen i centret, men der er også ressourcer til at bakke op om borgerhenvendelser.

A. Børn og unge

Vi vil sikre at børn og unge færdes i grønne og miljøvenlige rammer, der bidrager til at øge deres bevidsthed og handlekompetencer om natur og miljø. Centret vil bidrage med muligheder for oplevelser der øger fokus på miljø og klimaforandringer. Vi arbejder med Børn og Unge fordi:

- De i den grad også er aktører i samfundet, tager stilling og påvirker hinanden og andre.
- De tvinger os til at formidle miljø på en sjov måde.
- Grundholdninger tilegnes i en tidlig alder.

Når vi arbejder med unge er udgangspunktet ofte anderledes end for børnene. Deres viden om miljø er høj, men deres prioriteringer er andetsteds. Informationen og udfordringerne til unge skal derfor målrettes og vi vil i høj grad søge at involvere dem i planlægningen af aktiviteterne.

Klima Chill Out i Amager Strandpark d. 21. juli 2007

Miljøinformation skal være hip og væk fra det fodformede og frelste image. Folk er trætte af dommedagsprofetier, skræmmebilleder og løftede pegefingre, i stedet for en positiv vinkel:

Så længe du slapper af i sandet og vandet, begrænser du helt automatisk det CO₂-udslip.

Bekæmp den globale opvarmning på en afslappet måde!

Samarbejde med unge og Miljøstyrelsens kampagne "1 ton mindre".

Centret har tidligere ønsket at arbejde med børn og unge fra mange forskellige miljøvinkler, men vi har efter forsøgsperioden (2003-2005) valgt at fokusere på skolens fysiske rammer, idet det pædagogiske felt og omstillingen til økologisk kost overlades til hhv. Miljøtjenesten og Center for Miljø.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder
1. Skoler	At skolerne ved at Agendacenter Amager eksisterer og at centret kan levere miljøinformation til skolerne.	Centret sørger for en generel synlighed i lokalområdet således at lærerne ved at de kan henvende sig til center, hvis de ønsker f.eks. input til undervisningen. Centret vil i videst muligt omfang henvise til allerede eksisterende tilbud.	Lærere, skoleinspektører, forældre	Lokale skole – private og kommunale	At centret få en række henvendelser fra skolerne og at levere den ønskede information/assistance i løbet af de kommende tre år.	Anja Puggaard
1.1 Skoler og miljøcertificering	At skoler vælger at lave konkrete miljøtiltag i forbindelse med miljøcertificeringen.	Vi indgår som idéudvikler, sparringspartnere og projekt tovholder, når Børn- og Ungeforvaltningen alligevel har kontakt til skoler med henblik på miljøcertificering. Vi er både opsøgende og åbne for henvendelser.	Beslutningstagere på skoler og institutioner - og i næste led lærere, pædagoger, børn og forældre	Ledelse og driftsansvarlige på skoler og institutioner samt i Børn- og ungeforvaltningen Skolebestyrelsen Konsulenter og rådgivere	At Agendacentret er med til at igangsætte og realisere min. et projekt inden udgangen af 2009.	Anja Puggaard
2. Daginstitutioner	At daginst. ved at Agendacenter Amager eksisterer og vi fylder vores rolle ud.	Centret sørger for en generel synlighed i lokalområdet således at lærerne ved at de kan henvende sig til center, hvis de ønsker f.eks. input til undervisningen. Centret vil i videst muligt omfang henvise til allerede eksisterende tilbud.	Pædagoger, inst.sledere og andre ansatte i inst. Forældre	Lokale daginst. - private og kommunale	At centret få en række henvendelser fra daginstitutionerne og at leverer den ønskede information /assistance i løbet af de kommende tre år.	Anja Puggaard

2.1 Dageinst. og miljøcertificering	At daginstitutionerne får forbedret deres belysning og reduceret deres el-forbrug til belysning.	På baggrund af kontakt i december 2007 udpeges 1-2 daginstitutioner, hvori der laves forbedringer på belysningen i samarbejde med sponsoren Philips.	Beslutningstagere på institutionerne - og i næste led lærere, pædagoger, børn og forældre	Ledelse og driftsansvarlige på og institutioner samt i Børn- og unge-forvaltningen Sponsorer Konsulenter og rådgivere	At Agendacenter Amager får Philips-sponsorat i funktion i 2008 i en eller flere daginstitutioner. At disse konkrete resultater kan bruges som eksempler.	Anja Puggaard
3. Unge	At gøre KU opmærksom på centrets eksistens og få synliggjort de studerendes engagement i klimadebat-ten	Henvendelse til KU klimaudvalg Event med adresse til unge på KU	Studerende, undervisere og ansatte på KU	Studerende, undervisere og ansatte på KU	At de studerende ved at centret eksisterer og finder det attraktivt at samarbejde med. At nogle studerende involverer sig i centret projekter i løbet af 2008 eller 2009.	Gunhild Ross Lauritsen

B. Etniske grupper

Vi vil arbejde for skabe en positiv tendens, hvor miljø og integration som både mål og middel understøtter hinanden. Det arbejder vi med fordi:

- Det styrker indvandreres muligheder for at agere miljøvenligt
- Vi ad den vej har mulighed for at arbejde helhedsorienteret med miljø, integration, sundhed, m.m.
- Der tidligere i Kvarterløft Holmbladsgadekvarteret og Urbanplanen har været positive resultater med miljøformidling til indvandrere.

Miljø-ambasadorer til undervisning og på ekskursioner i efteråret 2007

Siden efteråret 2005 har centret uddannet 121 etniske Miljøambassadører. Projektet blev finansieret af Energisparepuljen i Dansk Energi Net, Integrationsministeriet og R98, og blev afsluttet med udgangen af 2007. Til at understøtte forankringen af dette projekt etableres i begyndelsen af 2007 en forening for etniske Miljøambassadører, hvor kvinderne udveksler erfaringer og de kan erhverve ny viden om andre miljøemner. Centret har ansøgt om midler til at fortsætte miljøambassadør-projektet i 2008, hvor kurserne vil blive tilbudt kvinder i boligområderne i Telemarksgade beskrevet under pkt. 1.1, men det afhænger af ekstern finansiering. Foreløbigt har centret fået bevilliget (160.000 kr. i 2008) til fortsat at evaluere på metoder brugt i tre andre projekter (Albertslund Agendacenter, Vollsmose og Håndværksrådet) finansieret af Energisparepuljen under Dansk Energi Net.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder
1.1 Projekt "Miljøformidling for indvandrere"	<p>Uddannelse af 40 etniske miljøambassadører.</p> <p>En opkvalificering af etniske medborgeres viden om miljø og deltagelse i samfundslivet.</p> <p>At engagere og lære etniske medborgere at tage ansvar for lokalmiljøet.</p> <p>At opstarte et samarbejde med boligforeningerne om mere og bedre information til beboere og tilflyttere.</p>	<p>Afholdelse af 2 kursusforløb på forskellige sprog om miljø og formidling.</p> <p>Kurset vil være en blanding af teori, praktiske øvelser såvel som ekskursioner.</p> <p>At miljøambassadørerne deltager frivilligt men forpligtende i en informationsindsats, som initieres af dem selv i samarbejde med AC</p> <p>Dialog med afdelingsbestyrelser og ejendomsfunktionærer.</p> <p>Gennem hjemmebesøg at bidrage til ressourcebesparelser i primært de almenyttige boliger.</p>	<p>Deltagere fra de store sproggrupper – arabisk og tyrkisk fra boligområderne Telemarksgade og Urbanplanen.</p> <p>Gennem miljøambassadørerne som rollemodeller at nå de øvrige beboere med mere viden om miljø, ressourcebesparelser og vedligeholdelse af lejlighederne.</p>	<p>Afdelingsbestyrelser og ejendomsfunktionærer i boligselskaberne.</p> <p>Kofoeds Skole Servicebutikker De etniske foreninger</p> <p>Fellov Consult Aps Dong Energy</p> <p>Center for Miljø BIF, Task Force</p> <p>Basis 37 og Partnerskabet Områdefornyelse i Sundholmsvej kvarteret.</p>	<p>At deltagerne i kurset oplever et kompetenceløft og ændrer adfærd.</p> <p>At alle deltagere arrangerer en formidlingsaktivitet og derved tager ansvar for videndeling.</p> <p>At miljøambassadørerne bliver betragtet som rollemodeller i boligforeningens regi.</p>	Hodan Osman

1.2 Forening for etniske Miljøambassadører	Fortsættelse af selvstændig forening for etniske Miljøambassadører. At foreningen får tilbudt faglige input og ekskursioner til medlemmerne.	Understøtte foreningen – hjælp til afholdelse af møder, projektmidler til honorering af oplægsholdere samt ekskursioner (entre) og mødedeltagelse	De etniske Miljøambassadører, som er blevet uddannet i 2005-2007. I alt ca. 120 kvinder. De etniske miljøambassadører som forventes uddannet i 2008	Netværket om foreningsdannelse. BIF, Task Force Andre foreninger	At Miljøambassadørforening (etableret i 2007) opleves som en succes af deltagerne – at de har afholdt min. 2 ekskursioner og haft besøg af 2 oplægsholdere i 2008. At alle nationaliteter er velkomne.	Hodan Osman
1.4 Metodeevaluering af 3-4 Elsparepuljeprojekter	At indsamle viden om de metoder, der er anvendt i tre-fire projekter, som handler om miljøformidling til etniske minoriteter og som støttes af Energisparepuljen. At formidle denne viden til Dansk Energi Net.	Udvikle koncept for en afsluttende metodeevaluering af de tre-fire Energisparepuljeprojekter, som stadig er aktive i 2008. Indsamle data blandt projektholdere og målgrupper og analysere dette. Evalueringen skal dels bygge på erfaringerne fra midtvejsevalueringen og dels nye erfaringer fra projekterne.	Dansk Energi Net Kommuner Andre lokale miljøcentre Andre lokale aktører	Dansk Energi Net Projektholdere i de tre-fire projekter som evalueres	Metodeevaluering af mindst tre projekter er igangsat. Ved udgangen af 2008 skal dataindsamlingen være afsluttet, og analyse og afrapportering skal være påbegyndt.	Gunhild Ross Lauritsen
1.5 Formidling af midtvejs-evaluering	At formidle resultaterne fra den metodeevaluering, som er udarbejdet i 2007 af tre projekter støttet af Energisparepuljen, til Dansk Energi Net samt en større gruppe af relevante aktører.	Færdiggøre evalueringsrapport til Dansk Energi Net. Udarbejde et hæfte med opsummering af de væsentligste erfaringer og konklusioner til distribution blandt agendacentre, kommuner og andre relevante aktører. Deltage i organisering af erfa-seminar for relevante aktører, som arbejder med miljøformidling til etniske minoriteter.	Dansk Energi Net Agendacentre, kommuner og andre, som arbejder med miljøformidling til etniske minoriteter.	Dansk Energi Net. Andre Agendacentre i forbindelse med afholdelse af erfa-seminar.	Midtvejsevaluering er afrapporteret til Dansk Energi Net. Der er udgivet et kort hæfte, og dette er udsendt til samtlige kommuner og agendacentre. Erfa-seminar er afholdt i 2008 med deltagelse af mindst 10 andre aktører.	Gunhild Ross Lauritsen

C. Erhvervsliv

Vi vil sikre at lokale virksomheder kender mulighederne og derfor får mulighed for at bidrage til en bæredygtig udvikling, herunder at butikker synliggør deres miljøprofil og –varer. Det arbejder vi med fordi:

- Lokale virksomhedsejere også er en del af en bæredygtig udvikling, og der er ikke mange andre som har fokus på små og mellemstore virksomheder
- Butikkerne er stedet hvor forbrugerne får en stor del af deres forbrugervejledning
- Virksomhederne træffer valg for forbrugerne – ved at indkøbe, producere og markedsføre en vare på en bestemt måde

Centrets rolle er at etablere kontakten til lokale virksomheder, få dem til at gøre en indsats for miljøet samt introducere dem til Københavns Miljønetværk med henblik på at virksomhederne fremover får inspiration til deres fremtidige indsats fra Københavns Miljønetværk. Centrets rolle kan beskrives som opstarter.

Centret startede i 2007 et projekt op i samarbejde med lokale ejendomsmæglere og banker som er stort set ligeligt fordelt mellem bydelene Amager Vest og Amager Øst. Alle virksomheder har fået foretaget en energigennemgang og nogle har allerede indført adskillige energibesparende foranstaltninger. Dette projekt fortsætter i 2008, bl.a. med aktiviteter hvor medarbejder inddrages. Projektet er finansieret af Energisparepuljen under Dansk Energi Net.

*Her ses medarbejdere hos Home på Kastrupvej som er én af de 14 virksomheder som er med i projektet **Kontorer på Amager i front med energibesparelser**. Desuden deltager:*

*Home – Amagerbrogade 252 og Kastrupvej 89
Danbolig – Sundbyvester Plads 2, Øresundsvej 124 og Torvegade 52
Danske Bank – Amagerbrogade 105
Forstædernes Bank – Amagerbrogade 38
Spar Bank – Amagerbrogade 82
Amagerbanken – Hovedkontoret på Amagerbrogade 25, Islands Brygge, Fields, Amager Centret, Amagerbrogade 112 og 175*

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder
1.1 Banker og ejendomsmæglere i front	At en række banker og ejendomsmæglere på Amager gør en indsats for at nedbringe energiforbruget i deres virksomhed og hermed også CO ₂ -udslippet. At Agendacentret får erfaringer, som kan bruges til at motivere andre lokale virksomheder til at arbejde med energibesparelser.	Dialog med de 14 involverede virksomheder om konkrete tiltag på basis af de gennemførte energigennemgange i 2007. I samarbejde med virksomhederne gennemføre aktiviteter, der inddrager medarbejderne aktivt i at nedsætte energiforbruget. Kvartalsvise måleraf-læsninger for at følge udviklingen i energiforbrug. Netværksmøder med faglige input for de involverede virksomheder i samarbejde med Københavns Miljønetværk.	14 banker og ejendomsmæglere på Amager – 6 virksomheder i Amager Øst, 7 virksomheder i Amager Vest og en enkel på Christianshavn.	Københavns Miljønetværk Amager Erhvervsråd Konsulentfirmaet PlanMiljø Energitjenesten	At alle 14 virksomheder har iværksat energibesparende tiltag. At der er afholdt to netværksmøder i 2008, og at mindst halvdelen af virksomhederne har deltaget. At der er en målbar reduktion i energiforbruget hos mindst 75 % af virksomhederne. Mindst én medarbejderrettet aktivitet er gennemført hos alle de involverede virksomheder. Mindst fire af virksomhederne ønsker fortsat medlemskab i Københavns Miljønetværk.	Gunhild Ross Lauritsen
1.2 Bagerier og trykkerier	At lære af tidligere projekt (2005) og formidle disse erfaringer videre	Telefoninterviews	10 deltagende virksomheder	Virksomhederne	At centret får lavet en opsamling i løbet af 2008.	Gunhild Ross Lauritsen
1.3 Grønne butikker – grønne caféer	At undersøge muligheden for et pilotprojekt i samarbejde med projekt Grøn Café – Københavns Miljønetværk	En bred formidlingsindsats for at øge kendskabet til Grøn Café samt interviews med cafeerne.	Lokale butiksindehavere samt ansatte	Københavns Miljønetværk Amager Erhvervsråd Handelsforeninger Lokale butikker	Undersøgelsen skal afdække centrets rolle i forbindelse med projekt Grøn Café, gøres i 2008.	Gunhild Ross Lauritsen
2.1 Grønne indkøb	At udbuddet af økologiske og bæredygtige varer på Amager synliggøres.	Udgivelser af folder eller hjemmeside over lokale forhandlere af økologiske og bæredygtige varer.	Forbrugere Butiksindehavere	Forbrugerorganisationer, indkøbere, butiksindehavere, Økologisk Landscenter, Økologisk Oplysningsforbund, Fair Trade Danmark Handelsforeninger	At centret kan levere info elektronisk eller på tryk til forbrugerne om lokale indkøbsmuligheder inden udgangen af 2008. At der i 2009 er lavet en engelsk version.	Gunhild Ross Lauritsen

D. Trafik

Vi vil skabe plads til alle i trafikken, mindske luft- og støjforureningen og arbejde på, at børn og voksne kender fordelene ved miljøvenlig transport. At skabe erkendelse af at børn og ældre skal kunne færdes sikkert på egen hånd i trafikken, hvis vores samfund skal være bæredygtigt. Det arbejder vi med fordi:

- Trafik oftest udelades af handlingsplaner for miljøområdet
- Borgerne ofte peger på trafikken som det væsentligste miljøproblem
- De trafikale problemer præger udemiljøet i bydelen
- Det kan få borgerne op af sofaen
- Det kan give børnene mulighed for bevægelse

Cykelsti på Øresundsvej er vedtaget og planlægningen er godt på vej. Tilbage i 2005 lavede Agendacenter Sundbyøster sammen med Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret trafikforsøg med netop cykelstier på Øresundsvej.

I 2007 aflyste Agendacenter Sundbyøster et planlagt forsøg på Amagerbro, der havde til fordel at reducere den gennemkørende trafik; idet det løb ind i hård modstand og var for dårligt forberedt. Teknik- og Miljøudvalget har vedtaget at fremme lokale trafikforsøg også i 2008. Agendacenter Amager forventer at samarbejde med lokaludvalgene om denne opgave med at afvikle fremadrettet trafikforsøg i 2008.

Islands Brygge har sin egen delebilsklub, og centret vil naturligvis tage en dialog med bestyrelsen om, hvorledes centret kan understøtte Bryggebilen bedst muligt.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder
1 Mobility Management center	At centret arbejder for at få skabt et større mobility management projekt	Undersøge muligheder for fundraising på dette felt.	Trafikanter, som færdes på Amager.	EU, Nordisk Råd, Mo- via, DSB, Metroselskabet, Københavns Kommune,	At centret inden udgangen af 2010 er kommet et skridt nærmere et større trafikprojekt.	Anja Puggaard
1.1 Lokale trafikforsøg	At afprøve trafikløsninger før de gøres permanente, for derved at finde bedre permanente løsninger. At skabe debat om trafikløsningerne	I dialog med lokale aktører og i samarbejde med Teknik og Miljøforvaltningen at udforme trafikforsøg og formidle disse under forsøgsperioden.	Trafikanter som færdes på Amager.	Lokaludvalg, Amager Erhvervsråd, Handelsforeningerne, lokale borgergrupper, TMF,	At der findes lokal opbakning til at afholde trafikforsøg i 2008, og at forsøgene efterfølgende gøres permanente inden 5 år.	Anja Puggaard
1.2 Varelevering til supermarkeder	At undersøge problematikken med varelevering til supermarkeder med store lastbiler på små veje.	Kortlægning af lovgivningen i forbindelse med etablering af butikker i lokalmiljøet.	Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret Lokale butikker	TMF, Lokaludvalg, Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret	At få klarlagt mulighederne for påvirkning i denne problematik i løbet af 2008.	Anja Puggaard
2 Cykel- og bilparkering	At få skabt smuk og funktionel cykelparkering. At få skabt gratis parkering for miljøvenlige biler.	At påvirke politikere og borgerne direkte og via medierne.	TMF Kommunalpolitikere Trafikanter – cyklister og bilister Borgere generelt	TMF, Dansk Cyklistforbund	At cykelparkeringen ved Amagerbro Metrostation er blevet "renoveret" inden udgangen af 2009. At få skabt gratis parkering for miljøvenlige biler på Amager inden udgangen af 2010.	Anja Puggaard
2.1 Parkering Ørestad	At skabe mulighed for p-plads til delebiler	Dialog med Ørestad Parkering og delebilsklubberne/firma. Evt. fundraising for de første p-pladser.	Beboere og virksomheder i Ørestad	Ørestad Parkering Arealudviklingsfonden	At der inden udgangen af 2009 er etableret min. 2 p-pladser for delebiler i Ørestad.	Anja Puggaard
3 Delebiler	At der er flere gode tilbud om delebiler til brugerne på Amager. At der er større tilslutning og kendskab til alternativet Delebiler.	At være i dialog med Bryggebilen, Københavns Delebiler og Hertz Delebiler og undersøge deres muligheder for ekspansion; f.eks. til Ørestad.	Beboere og virksomheder i Amager Øst og Amager Vest	Bryggebilen Københavns Delebiler Hertz Delebiler Danske Delebiler	At delebiler opleves af flere personer som et godt alternativ i 2010 end i 2007, dvs. flere delebiler til Amager og/eller flere medlemmer til delebilsklubberne.	Anja Puggaard

E. Byens rum

Vi vil øge hensynet til miljø ved nybyggeri og renoveringer og skabe flere grønne oaser. Det arbejder vi med fordi:

- Byggeri forpligter – miljø- og energiforhold skal tænkes ind fra starten
- Det offentlige rum skal synliggøre bæredygtige muligheder
- Grønne oaser er en mangelvare og skal være tæt på beboerne

Kvarterløft, Områdefornyelser og Københavns Kommunes Billige Boliger samt andre årsager bringer byggeri til Amager. Agendacenter Amager ser det som en udfordring at bringe miljø og energi-forhold i fokus i byggeriet.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder
1. Nye byggeprojekter	At lokale bygge og anlægsprojekter er bæredygtige, og har særligt fokus på miljøhensyn i driftsperioden. At lokalt offentligt byggeri som min. lever op til lavenergi-standard II	Dialog med beboere, bygherrer, planlæggere, rådgivere og entreprenører Debatmøder om aktuelle byggeprojekter Komme med input til lokale byggeprojekter	Borgere, offentlige beslutningstagere, bygherrer, rådgivere, entreprenører	Områdefornyelser, Arealudviklingselskab, Københavns Kommune, private rådgivere og entreprenører Energitjenesten, Det Økologiske Råd og andre lokale miljøcentre.	At centret har bidraget til at sætte fokus på bæredygtigt byggeri i mindst et projekt om året.	Anja Puggaard
1.1 Lokale eksempler på bæredygtigt byggeri	At synliggøre de eksempler der er på bæredygtige elementer i byggeriet i bydelene Amager Vest og Amager Øst.	Guidede ture rundt i bydelene	Studerende, beboere og andre	Studerende, guider, byplanlæggere, arkitekter m.fl.	Min en tur i 2008	Anja Puggaard
1.1. Musiktorv	Fastholde miljøforhold i projektet	Dialog med beboere, bygherrer, planlæggere, rådgivere og entreprenører	Borgere, offentlige beslutningstagere, bygherrer, rådgivere, entreprenører	Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret	At centret har kommet med input løbende i projektet	Anja Puggaard
1.2 Børnekulturhus	Fastholde miljøforhold i projektet	Dialog med beboere, bygherrer, planlæggere, rådgivere og entreprenører	Borgere, offentlige beslutningstagere, bygherrer, rådgivere, entreprenører	Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret	At centret har kommet med input løbende i projektet	Anja Puggaard

2. Grønne Byrum i stedet for parkeringspladser	At skabe spændende grønne byrum til glæde for borgere og dyr.	At være i dialog med projekter i området som arbejder for at skabe nye byrum	Borgere, offentlige beslutningstagere, bygherrer, rådgivere, entreprenører	TMF, Center for Bydesign Lokale interessenter	At sikre et grønt element i nye byrum samt mulighed for bevægelse i forbindelse med etablering af p-kældre.	Anja Puggaard
--	---	--	--	--	---	---------------

F. Etageejendomme

Vi vil arbejde for at ressourcebesparelser og grønne gårdrum er reglen frem for undtagelsen i boligområderne og at miljøhensyn en naturlig del både af hverdagen og ved planlægning og gennemførelse af drift, renovering og nyanlæg for de fleste borgere. Det arbejder vi med fordi:

- Lejligheden skal være en positiv oplevelse, en god bolig danner basis for mentalt overskud hos beboerne
- Gården og ejendommen bidrager til denne oplevelse og giver mulighed for fællesskab i ejendommen
- Fællesforbrug på ejendomsniveau er en væsentlig miljøeffekt, og der er væsentligt samspil mellem det der sker på ejendomsniveau og i den enkelte bolig.

Ejerforeningen Geislershushus fik bl.a. støtte fra centrets miljøpulje til forgrønning af deres gård i 2007.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder
1.1 Tagboligen som passiv hus	Sætte fokus på energibesparelser ved etablering af tagboliger mm. og realisere et antal lavenergiboliger primært i Øresundsvej kvarteret	Kampagne med inspirationsmøder, ekskursioner, tilbud om individuelle møder og proceshjælp samt økonomisk støtte	Boligforeninger og bygningsejere i Øresundsvej kvarteret mm. Rådgivere og entreprenører	Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret Energispecialist firmaet Cenergia Private rådgivere	1.12.2008: At der etableres min. én tagbolig som passivhusbyggeri og at det samlede energibehov reduceres i min. 4 boligforeninger /ejendomme	Anja Puggaard

1.2 Synliggørelse af muligheder for projektstøtte fra centret miljøpulje	At inspirerer andre boligforeninger til at foretage miljøforbedringer på deres ejendom eller deres fællesarealer.	At interviewe tidligere modtagere at større fra miljøpuljen. At informere om muligheden for støtte til projekter.	Boligforeninger	Områdefornyelserne, Arealudviklingsfonden, Sundby Grundejerforening	At der er kommet min. 5 ansøgninger fra boligforeninger til Miljøpuljen i 2008.	Anja Puggaard
2 Formidling af potentialer i almindelige husholdninger	At der sker en løbende formidling af besparelsepotentialer i husholdningerne	Målerudlån Homeparties Hus/lejligheds gennemgange	Almindelige husholdninger	Dong eller andre el-selskaber	30 målerudlån årligt	Hodan Osman

G. Hus og have

Vi vil øge hensynet til miljø og natur i hus og have og glæden ved samt forståelsen for bæredygtigt havebrug og miljøvenlig boligvedligeholdelse. Det arbejder vi med fordi:

- Haverne kan give gode stunder – grønt er godt for øjet og sjælen
- Husejerne er storforbrugere sammenlignet med dem der bor i lejlighed
- Husejerne også er bygherrer med gode muligheder for lav-energibyggeri

Er du selv boligejer, har du masser af muligheder for at reducere dit CO₂-udslip via energibesparelser, mere beplantning i haven og/eller dyrkning af egne grøntsager.

AA Huse – et af de svanemærkede hus i Herfølge. Åbent hus i Påsken 2007

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder
1 Kampagne for at dyrke sin have	At folk sætter pris på have dyrkning – dvs. grøntsager, frugt og krydderurter uden brug af pesticider og kunstgødning.	Ekskursioner til f.eks. Økologisk Have i Odder, Camilla Plums landsted, sansehaver i Sverige, kolonihave i Herlev Synliggørelse af eksisterende tiltag, f.eks. skolehaver og opbakning til centrale kampagne – f.eks. med vinkler i forhold til klimaproblematikken.	Haveejere i villaer og kolonihaver m.m.	Havecentre, Genbrugspladsen/ Amagerforbrændingen Center for Miljø, Jordkontoret	At der har været afholdt min to ekskursioner inden udgangen af 2008. At der har været min. to artikler om havebrug i de lokale medier i 2008. At centrale kampagner er blevet omtalt lokalt i 2008.	Gunhild Ross Lauritsen
1.2 Ørestad Mobile Økohaver nytænkes	At haverne i et nytænkt koncept bliver en succes. At en større andel af borgere fra nærmiljøet deltager i have dyrkningen.	Samarbejde med foreningen bag haverne samt Arealudviklings-selskabet. Bl.a. åbent arrangement for at synliggøre haverne og hjælpe nye haveejere godt i jorden.	Lokale borgere Speciel målgruppe til integrationsprojektet: etniske borgere	Arealudviklingsselskabet, Foreningen Ørestad Mobile Økohaver, Hortonom Louise Windfeldt	At medlemmerne oplever at haverne fungerer godt og at de får nye erfaringer med økologisk havebrug. At der er afholdt min. et åbent økologisk havearrangement i 2008	Anja Puggaard
2. Grundejerforeninger	At grundejerne handler bæredygtigt og opnår øget viden om og interesse for miljøforhold og egne handlemuligheder	Dialog med Sundby Grundejerforening om udvikling af tilbud der er interessante for målgruppen, samt en handleplan for gennemførelsen af disse.	Grundejerforeninger og den enkelte boligejer/familie	Sundby Grundejerforening	At Agendacenter Amager gennemfører min. et projekt / år i samarbejde med GF og at disse oplever det som en succes.	Anja Puggaard
3. Formidling af potentialer i almindelige husholdninger	At der sker en løbende formidling af besparelspotentialer i husholdningerne	Målerudlån Homeparties Hus/lejligheds gennemgange	Almindelige husholdninger	Dong eller andre el-selskaber Elsparafonden	30 målerudlån årligt	Hodan Osman

H. Netværksopbygning, debat og nærdemokrati

At Agendacentret bidrager til at udvikle lokal handlekompetence i forhold til bæredygtig udvikling og understøtte organisering, der kan fremme dette.

Agendacentret vil arbejde for at forskellige lokale netværk kender hinanden, dette gælder også på tværs af bydelene og at aktuelle miljø-lokaliteter bliver kendt af flere og deltagerne får gode oplevelser, inspiration og viden med hjem.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder
1. Fremme debat i lokale demokratiske fora	Skabe debat og folkeoplysning om aktuelle problemstillinger vedr. bæredygtig udvikling. At fortsætte debatten om livsstil og forbrug og udvide med Klima og det personlige ansvar og nye vinklinger på affald og forbrug.	Arrangerer debatmøder og debatskabende aktiviteter og komme til udtryk i medierne lokalt og regionalt. Nye debatformer: Møneingsudvekslingsmøder, blanding af debat og foredrag.	Borgere beslutningstagere	Lokale demokratiske organer Københavns Debatforum Kvarterhusets arrangementsgruppe, Områdefornyelsen i Øresundsvej kvarteret Lokale foreninger mm.	At vi gennemfører min. 2 debatskabende aktiviteter pr. år og min 2 presseindlæg der har debatkarakter	Anja Puggaard
1.1 Debatmøde i Amager Vest	At få en lokal debat omkring centrets arbejde i bydelen, som giver input til centrets årsplaner fremover.	Ar arrangere lokale debatarrangementer på f.eks. lokale caféer eller en stand ved et offentligt arrangement	Borgere i bred forstand med tilknytning til Amager Vest - primært Ørestad og Islands Brygge	Lokaludvalget i Amager Vest Områdefornyelsen i Sundholmsvej kvarteret Arealudviklingsselskabet Liv i Ørestad	At der er holdt min. 2 arrangementer i løbet af 2008 og at det har givet nye samarbejdspartnere og/eller nye projektidéer	Anja Puggaard
2. At fremme dannelsen og udvikling af formelle og uformelle netværk	At få etableret et godt samarbejde med de to lokaludvalg i hhv. Amager Vest og Amager Øst.	Samarbejdsaftale i hht. Støttevilkår – f.eks. præsentation af årsplan samt deltagelse i arbejdsgrupper.	Lokaludvalg i Amager Vest og Amager Øst	Lokaludvalg i Amager Vest og Amager Øst	At samarbejdet opfattes udbytterigt af alle parter, og at forbedres løbende; når behov opstår.	Anja Puggaard

3 Områdefornyelsen i Øresundsvejkvarteret	Gennem deltagelse i bl.a. styregruppen i områdefornyelsen i Øresundsvejkvarteret at påvirke udviklingen i bæredygtig retning	At være på forkant med udviklingsmulighederne og påvirke dem i bæredygtig retning	Områdefornyelsens styregruppe og sekretariat	Områdefornyelsens styregruppe og sekretariat	At Agendacentret har bidraget væsentligt i 2 årlige projekter.	Anja Puggaard
4 Områdefornyelse i Sundholmsvejkvarteret	Gennem i arbejdsgruppe m.m. i opstarten af det nye Områdefornyelse i Øresundsvejkvarteret at påvirke udviklingen i bæredygtig retning	At være på forkant med udviklingsmulighederne og påvirke dem i bæredygtig retning	Områdefornyelsens styregruppe og sekretariat	Områdefornyelsens styregruppe og sekretariat	At Agendacentret har bidraget væsentligt i 2 årlige projekter, dog ikke 2008.	Anja Puggaard

I. Formidling

Centret skal formidle både dybt og bredt, nytænkende og kreativt, formidle lokale erfaringer og kontaktmuligheder lokalt, samt videreformidle viden og inspiration fra regionale, nationale og globale kilder. Centret vil udfordre virksomheder, borgere og Københavns Kommune til bæredygtig handling og i forhold til klimaforandringer.

Centret vil tænke mere i massekommunikation end tidligere, idet centret skal dække begge bydele – Amager Vest og Amager Øst – i alt 97.000 indbyggere.

Fyr skriver klima-statement på drivhus en regnfuld septemberdag på Amagerbro Torv i 2007 (foto: Anna Dunker)

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder
1. At udvikle Agendacentrets hjemmeside og nyhedsbrev	At formidle effektivt og engagerende og at være et væsentligt udstillingsvindue for Agendacenter Amager At åbne centret for kontakt.	Løbende at udvikle og vedligeholde hjemmesiden	Alle Agendacentrets målgrupper, med fokus på de der aktivt søger mere viden og inspiration.	Evt. ekstern konsulenthjælp og/eller studerende	En løbende stigning i antallet af hits på hjemmesiden fra niveauet i 2007 på 108 daglige hit. Et positivt respons i form af kontakter	Anja Puggaard
2. Til stadighed at "være til stede" i den lokale presse i form af: Arrangementsomtale, debat og historie	Dels den direkte formidlingsopgave Dels en udbredelse af kendskabet til Agendacentrene, som forudsætning for kontakt og samarbejde.	At skrive indlæg, give eller formidle interviews og isætte annoncer. Klumeskriveri	Lokalområdet bredt	Amagerbladet, Amageravisen, Lokalavisen Amager, Bryggebladet, Ørestad Avis, Holmbladet, osv.	Ca. 20 gange i lokale aviser (ex. annoncer) pr. år. I klumme hver 14. dag i 2008	Anja Puggaard
2.1 Presseplan	At udarbejde en presseplan	Styringsredskab som kobles til kalender på hjemmesiden	Centrets ansatte	Lokale medier TMF	At presseplanen bliver brugt og revideret halvårligt.	Anja Puggaard
3. Strømlig layout	At have tilstrækkelige værktøjer til rådighed til at formidle centrale budskaber og øge kendskabet til Agendacentret	At gøre brug af professionelle personer vedr. branding og layout	Internt	Evt. Center for Miljø	At centret har fået et strømlignet design i løbet af første halvår af 2008	Anja Puggaard
4. At formidle via de større medier og fagblade	At få et bredere gennemslag og formidle agendacenter tankegangen udenfor bydelen. Herigennem bidrages til en vis arbejdsdeling mellem centrene og til at markedsføre Agenda 21 tankegangen	At sende bidrag/pressemeddelelser og være åben overfor interviewmuligheder	Den danske offentlighed og specifikke nøglebrancher	Medierne	Omtale i mindst 3 større medier årligt	Anja Puggaard

5. Formidling via beboer, foreningsblade og virksomhedsblade o.l.	At skabe en meget lokal og nærværende formidling	At understøtte og kvalificere en dialog om helt lokale miljøforhold og handlemuligheder.	Beboere, ansatte og foreningsmedlemmer	Boligforeninger, virksomheder og andre foreninger	Artikler i mindst 5 blade årligt	Anja Puggaard
6.1. Miljøfestival	At formidle forståelse for miljø, natur og bæredygtig udvikling gennem aktiviteter i Miljøfestivalen, samt at skabe fornyelse til den lokale miljøfestival.	Oplevelser som på en overraskende eller sjov måde formidler miljø – gerne med deltagelse af publikum.	Afhænger af beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget - dernæst Center for Miljø	Afhænger af fysisk placering samt tidspunkt	En årlig lokal version af Københavns Miljøfestival. En forankring af projektet på Amager. Dvs. folk ved hvad og hvorfor. At flere lærer Agenda-center Amager at kende.	Anja Puggaard
6.2 Kultur-dag(e)	At give Kultur-dagen(e) en miljødimension	Enten at bidrage med en aktivitet på Kultur-dagen eller ved at gøre selve Kultur-dagen miljøvenlig – f.eks. transport, affaldshåndtering samt materialevalg ved arrangementet.	Børn, familier, ... Arrangører af kultur-dage.	Det Kulturelle Netværk, Kvarterhuset og Områdefornyelsen i Øresundsvej-kvarteret. Nye kunne komme på tale, f.eks. Amager Strandpark og Areal-udviklingsselskabet.	At deltagerne i Kultur-dagene også får en miljøoplevelse samt at flere lærer Agenda-center Amager at kende.	Anja Puggaard
6.4 Klimaevent	At skabe en event med fokus på klimaforandringer	A la Klima Chill Out i Amager Strandpark	Unge	Københavns Kommune Studerende Afhængig af placering: Målet er et arrangement i Amager Vest.	Event i løbet af 2008.	Gunhild Ross Lauritsen
6.3 Sluk Lyset Danmark - sådan hjælper København	At sikre lokal folkelig opbakning til den landsdækkende klimakampagne	Artikel i lokalaviserne. At lokalisere og kontakte større institutioner lokalt, som har lyset tændt ml. kl. 20-21 lørdag den 29. marts 2008 og opfordre til deltagelse.	Virksomheder og borgere og andre beslutningstagere	Center for Miljø Lokale aktører WWFVerdensnatur-fonden	At borger og lokale institutioner slukker lyset mellem kl. 20-21 lørdag den 29. marts 2008	Gunhild Ross Lauritsen

J. Intern læring

At centret og dets medarbejdere til stadighed er opkvalificeret til et niveau, hvor man fastholder overblikket og på væsentlig måde kan bidrage til nytænkning og udvikling.

Agendacenter Amager har fået til opgave at lave en metodeopsamling for de fire projekter om miljøformidling til etniske grupper, som har fået midler fra Dansk Energi Net. Udskiftning af centret medarbejder bidrager også til en udvikling af centret og giver mulighed for at opdyrke nye emner, men samtidig mistes viden og erfaringer. Centret har pt. tre fuldtidsansatte, hvoraf en stilling ikke er besat samt en projektmedarbejder i forhold til projektet: Mobilisering af etniske ressourcer (30 timers stilling).

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejdspartnere	Succeskriterier	Projektleder
1. At udvikle centrets miljøkompetencer	At centret hjemtager og formidler viden og erfaringer fra miljøets frontløbere, videnskabelige og internationale kilder	Gennem kontakt til NGO netværk, faglige fora og den videnskabelige verden at fastholde kontakt med udviklingen. Læsning af relevant faglitteratur Deltagelse i konferencer og studieture o.l.	Medarbejdere	Eksempler: Andre Agendacentre, Københavns Kommune, Energitjenesten, Det Økologiske Råd, DTU, RUC, KU, Suhrs Seminarium	At der er opnået væsentlig ny inspiration og viden som er videreformidlet.	Anja Puggaard
2. At udvikle medarbejdernes formidlingskompetencer	At udvikle medarbejdernes evne til kommunikation og formidling	Kurser, praksis og evalueringer af praksis Fokus på storytelling	Medarbejderne	Kursusudbydere	At alle medarbejdere har gjort noget for at udvikle sig	Anja Puggaard
3. Studerende, praktikanter, aktiveringsforløb og lignende	Gennem en åbenhed overfor studerende, praktikanter og aktiveringsforløb at deltage i en gensidig læring og afprøve forskellige idéer	At være åben overfor henvendelser fra studerende, praktikanter og aktiveringsforløb i forhold til den rumlige og organisatoriske kapacitet i centret; samt at annoncere på hjemmeside efter studerende.	Studerende og praktikanter	Studerende og deres læresteder, praktikanter og deres formidlere	At centret har nogle gode forløb i de kommende tre år.	Anja Puggaard
4. Erfaringsudveksling med andre lokale miljøcentre	At sikre erfaringsudveksling mellem centrene	Deltagelse i fælles møder mellem centrene samt deltagelse i organisering af møderne	Ansatte i de lokale miljøcentre	Center for Miljø	At møderne holdes ca. hver anden måned med et højt udbytte for alle deltagere	Anja Puggaard